

Mgr Artur Lis

Leksykon prawa administracyjnego.

100 podstawowych pojęć,
red. Eugeniusz Bojanowski, Krzysztof Żukowski,
Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2009, ss. 584.

Prawo administracyjne stanowi dzisiaj obok prawa cywilnego i prawa karnego jedną z najbardziej rozbudowanych gałęzi prawa. Administracja publiczna jest jednym z zasadniczych dyscyplin wiążących się z realizacją przez państwo jego funkcji związanych z organizowaniem życia społeczeństwa. Jest to system organów i ich aparatu pomocniczego funkcjonujący w strukturach państwa lub jednostek zasadniczego podziału terytorialnego. Najbardziej rozpowszechniony z punktu widzenia nauki prawa administracyjnego jest podział określić administracji na definicje pozytywne i negatywne oraz podmiotowe i przedmiotowe. W ujęciu pozytywnym od strony podmiotowej są to osoby lub zespoły osób wykonujące funkcje administracyjne, organy administracyjne i inne jednostki administrujące. Od strony przedmiotowej pojęcie administracji wiąże się z aktywnością tych zespołów osób, organów lub jednostek administrujących bądź z działalnością państwa i innych podmiotów władzy publicznej. W ujęciu negatywnym wskazuje się, jaka działalność albo, jakie podmioty nie są administracją publiczną. Niebagatelnym uzupełnieniem pojęcia administracji jest wskazanie cech charakteryzujących jej miejsce w organizacji państwa.

Oddany do rąk czytelników „Leksykon prawa administracyjnego”, zawiera – zgodnie z przyjętą konwencją serii wydawniczej Wydawnictwa C.H. Beck – charakterystykę podstawowych instytucji i pojęć z zakresu prawoznawstwa – 100 wybranych haseł związanych z obowiązującymi przepisami prawa administracyjnego. Autorami niniejszego kompendium są: Tomasz Bąkowski, Mariusz Bogusz, Eugeniusz Bojanowski, Marcin Brzeski, Radosław Giętkowski, Krzysztof Kaszubowski, Magdalena Laskowska, Krzysztof Łokucijewski, Michał Miłosz, Mikołaj Pułło, Dominika Tykwińska-Rutkowska, Agnieszka Skóra, Lubomira Wengler, Krzysztof Żukowski. Leksykon składa się z „mini esejów” należących do trzech działów prawa administracyjnego: ustrojowego, materialnego i procesowego. We wprowadzeniu pióra E. Bojanowskiego i K. Żukowskiego, czytamy: „Przy wyborze owych pojęć braliśmy pod uwagę ich teoretyczny bądź dogmatyczny charakter, choć zdajemy sobie sprawę, że rozróżnienie to nie jest w pełni precyzyjne i dychotomiczne. Preferowaliśmy pojęcia doktrynalne (teoretyczne), które formułuje i definiuje nauka prawa administracyjnego, tworząc w ten sposób – z właściwego sobie, merytorycznego i metodologicznego punktu widzenia – własną aparaturę pojęciową”.

Bez wątpienia najmniej usatysfakcjonowany pozostaje czytelnik zainteresowany szczególnie prawnymi pojęciami prawa administracyjnego. Autorów publikacji niejako usprawiedliwia rozległość i zakres prawa administracyjnego materialnego, co niejako wymusza w przyjętej konwencji stosunkowo ograniczony wybór pojęć tej regulacji prawnej. Poszczególne hasła w recenzowanej publikacji zostały uszeregowane alfabetycznie, co z jednej strony ułatwia odszukanie konkretnego pojęcia, lecz z drugiej strony poszczególne terminy o charakterze ustrojowym znajdują się obok prawnymaterialnych, a definicje doktrynalne sąsiadują z dogmatycznymi.

Pozostawiając na uboczu hasła, które znalazły się wśród 100 podstawowych pojęć prawa administracyjnego w omawianym zbiorze, pozwólmy sobie wymienić propozycje kolejnych terminów, których niestety brak (w formie osobnych not) np. naczelne i centralne organy administracji publicznej; Naczelny Sąd Administracyjny; postępowanie dowodowe; postępowanie odwoławcze; egzekucja obowiązków o charakterze pieniężnym i niepieniężnym, zajęcie egzekucyjne; absolutorium; jednostki pomocnicze gmin; konsultacje społeczne; porozumienie jednostek samorządu terytorialnego; rada gminy; rada powiatu; referendum lokalne; starostwo powiatowe; wybór organów jednostek samorządu terytorialnego – nie wspominając już o zagadnieniach prawa zagospodarowania przestrzennego i prawa budowlanego. Aczkolwiek

uwzględnienie w osobnych notach postulowanych haseł niewątpliwie zmieniło by konwencje serii wydawniczej w kierunku encyklopedii prawa administracyjnego. Czytelnika zainteresowanego niniejszym leksykonem warto także odesłać do np. „Kompedium administratywy” (red. Stanisław Wrzosek, Wydawnictwo KUL, Lublin 2008, ss. 688); czy ostatnio: „Prawo polskie: próba syntezy” (red. Tadeusz Guz, Jan Głuchowski, Maria R. Pałubska, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2009, ss. 1046).

W podsumowaniu należy stwierdzić, że „Leksykon prawa administracyjnego. 100 podstawowych pojęć” stanowi wartościowy elaborat naukowy. Jej najważniejszą zaletą jest przejrzystość i zwięzłość komentarza. Na pozytywne wyróżnienie zasługuje także wykorzystanie literatury zagranicznej. Dla ułatwienia korzystania z publikacji wprowadzono pogrubienia druku, odsyłacze oraz uzupełniającą bibliografię po każdym hasle. Zamierzeniem autorów było jednak kompleksowe i zrozumiałe przekazanie podstawowych informacji z zakresu zagadnień ogólnych prawa administracyjnego i ustroju administracji publicznej, tak by pozycja ta cieszyła się zainteresowaniem możliwie szerokiego grona adresatów. Zapewne wiele interesujących informacji znajdą tu również studenci wyższych uczelni, dla których leksykon ten będzie przydatny, jako pomoc dydaktyczna, zwłaszcza dla studentów kierunków prawa i administracji, ale też europeistyki czy politologii.

NOTA O AUTORZE

Mgr Artur Lis, asystent w Katedrze Historii Prawa, Instytutu Prawa Wydziału Zamiejscowego Prawa i Nauk o Gospodarce w Stalowej Woli Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Zainteresowania naukowe: prawo administracyjne, historia prawa, filozofia prawa.